

ผลของการเรียนรู้ผ่านตัวแบบต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุของเด็กวัยเรียน

นางจิรารัตน์ โทกนุด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE EFFECT OF LEARNING BY MODELING ON ACCIDENT PREVENTIVE BEHAVIORS
OF SCHOOL AGE CHILDREN

Mrs. Chirarat Ko-ka-nut

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Nursing Science Program in Nursing Science

Faculty of Nursing

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

491943

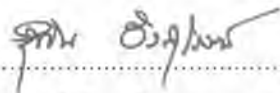
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการเรียนรู้ผ่านตัวแบบต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุของเด็กวัยเรียน

โดย นางจิรารัชต์ โทกนุด

สาขาวิชา พยาบาลศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มหาวิทยาลัยรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอกหญิง ดร. ยูพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ฐศักดิ์ ชัมภลิจิต)

จิรารัชต์ โภกนุด : ผลของการเรียนรู้ผ่านตัวแบบต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุของเด็ก
วัยเรียน. (THE EFFECT OF LEARNING BY MODELING ON ACCIDENT
PREVENTIVE BEHAVIORS OF SCHOOL AGE CHILDREN) อ. ที่ปรึกษา:
ผศ.ดร.ประนอม รอดคำดี, 139 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการเรียนรู้ผ่านตัวแบบต่อพฤติกรรมการป้องกัน
อุบัติเหตุของเด็กวัยเรียน โดยใช้ทฤษฎีตัวแบบของ Bandura กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กวัยเรียน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดชุมพร จำนวน 102 คน โดยใช้วิธี
จับสลากสุ่มเลือกโรงเรียนและห้องเรียนในระดับชั้น และจัดเข้าคู่กัน มีกลุ่มทดลองจำนวน 51 คน
ได้รับการเรียนรู้ผ่านตัวแบบเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุ ผ่านสื่อวีดิทัศน์ และกลุ่มควบคุมจำนวน
51 คน ซึ่งใช้ชีวิตประจำวันตามปกติ การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งผ่านการ
ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน และความเที่ยงโดยวิธีสัมประสิทธิ์
แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.8 , 0.73 และ 0.78 ตามลำดับ ข้อมูลที่ได้ทำการวิเคราะห์โดยใช้
สถิติทดสอบ ที

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุของเด็กวัยเรียนกลุ่มทดลองภายหลังที่ได้รับการเรียนรู้
ผ่านตัวแบบสูงกว่าก่อนได้รับการเรียนรู้ผ่านตัวแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุของเด็กวัยเรียนกลุ่มที่ได้รับการเรียนรู้ผ่านตัวแบบ
ดีกว่ากลุ่มเด็กวัยเรียนที่ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาขาวิชา.....พยาบาลศาสตร์.....ลายมือชื่อนิสิต.....จิรารัชต์ โภกนุด.....
ปีการศึกษา.....2549..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....ประนอม รอดคำดี.....

4677619036 : MAJOR NURSING SCIENCE

KEY WORD: MODELING / ACCIDENT PREVENTIVE BEHAVIORS / SCHOOL AGE

CHIRARAT KO-KA-NUT : THE EFFECT OF LEARNING BY MODELING ON
ACCIDENT PREVENTIVE BEHAVIORS OF SCHOOL AGE CHILDREN.

THESIS ADVISOR: ASST.PROF.BRANOM RODCUMDEE, 139 pp.

The purpose of this quasi – experimental research was to study the effect of learning by modeling on accident preventive behaviors of school age. Modeling theory of Bandura was used to guide the study. The study samples were composed of 102 school age children assigned to an experimental and a control group by matched pair technique. The experimental group were 51 children received learning by modeling and the control group were 51 children living in normal life. The Questionnaire were tested for content validity and reliability which had Cronbach'alpha value of 0.8,0.73 and 0.78 respectively. Data were analyzed by mean, standard deviation, and t- test statistic.

Major findings were as follows:

1. The accident preventive behaviors of the experimental group after receiving the accident preventive behaviors through learning by modeling was significantly higher than before, at the .05 level.
2. The accident preventive behavior of the experimental group after receiving the accident preventive behaviors through learning by modeling was significantly better than that the control group, at the .05 level.

Field of study.....Nursing Science.....Student's signature.....*Chirarat Kohant*
Academic year2006.....Advisor's signature.....*Branom Rodcumdee*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณา และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม รอดคำดี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งให้ข้อคิด คำปรึกษาชี้แนวทางที่เป็นประโยชน์ เสียสละเวลาในการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆทุกขั้นตอนของการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนคอยสนับสนุนและให้กำลังใจตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ชูศักดิ์ ชัมภลลิขิต กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ข้อคิดเห็น และคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ต่างๆในระหว่างการศึกษา ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรและผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวัดสุบรรณนนิมิตรที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกระหว่างการเก็บข้อมูลการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้ให้การสนับสนุนทุนส่วนหนึ่งที่เป็นประโยชน์ในงานวิจัย

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่น Flexible Learning รุ่นที่ 2 และที่รุ่นที่ 1 และ ทุกคนที่เป็นกำลังใจและช่วยเหลือในขณะที่ศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่พราวจันทร์ ทองพลอย มารดาผู้ให้กำเนิด และนำสาวทั้งสองที่คอยให้กำลังใจและห่วงใยเสมอมา ขอขอบคุณน้องสาว ผู้ช่วยดูแลดวงใจดวงน้อยทั้งสองดวงยามผู้วิจัยต้องทำงานให้สำเร็จ

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณ ต.ต. คณิตคิด โภกนุด ผู้สนับสนุนทั้งกำลังใจและทุนทรัพย์ ต.ช. ภูริณัฐ และ ต.ญ. ศิริภัสสร โภกนุด บุตรทั้งสองอันที่รักซึ่งเป็นแรงบันดาลใจในการทำเพื่อสังคม และเป็นกำลังใจให้ยามท้อแท้ จนทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจและประสบความสำเร็จในที่สุด รวมถึงกำลังใจจากทุกๆท่านที่มีอาจเอ่ยนามทั้งหมดได้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
แนวเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
อุบัติเหตุในเด็กวัยเรียน.....	11
พัฒนาการของเด็กวัยเรียน	20
แนวคิดการส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในเด็กวัยเรียน	24
พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุของเด็กวัยเรียน	25
การเรียนรู้ผ่านตัวแบบ	30
แนวคิดทฤษฎีของ Bandura	36
บทบาทของพยาบาลในการส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุ ในเด็กวัยเรียน	43

บทที่		๗
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	50
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
	การเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	51
	การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง.....	52
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
	ขั้นตอนการสร้างของเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	54
	วิธีดำเนินการทดลอง.....	61
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	78
	สรุปผลการวิจัย.....	82
	อภิปรายผลการวิจัย.....	83
	ข้อเสนอแนะ.....	85
	รายการอ้างอิง.....	88
	ภาคผนวก	
	ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ.....	98
	ภาคผนวก ข ตัวอย่างเครื่องมือการวิจัย.....	100
	ภาคผนวก ค ตารางแสดงคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง.....	110
	ภาคผนวก ง ตารางแสดงข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง.....	128
	ภาคผนวก จ เอกสารพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง.....	135
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	139

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของเด็กวัยเรียนกลุ่มตัวอย่าง.....	69
2	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุกลุ่มตัวอย่าง.....	70
3	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุก่อนและหลังการทดลอง.....	71
4	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุด้านการป้องกันอุบัติเหตุในชีวิตประจำวันกลุ่มตัวอย่าง.....	72
5	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุด้านการป้องกันอุบัติเหตุในชีวิตประจำวันก่อนและหลังการทดลอง.....	73
6	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุด้านการตกเตียงเพื่อนของกลุ่มตัวอย่าง.....	74
7	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุด้านการตกเตียงเพื่อนก่อนและหลังการทดลอง.....	75
8	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุด้านการบอกกล่าวพ่อแม่ของกลุ่มตัวอย่าง.....	76
9	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุด้านการบอกกล่าวพ่อแม่ก่อนและหลังการทดลอง.....	77
10	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุกลุ่มตัวอย่างจากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย.....	78
11	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุกลุ่มตัวอย่างจากการสังเกตของผู้ปกครอง.....	79

สารบัญแผนภูมิ

บทที่		หน้า
1	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในตัวบุคคลของ Bandura.....	37
2	ความสัมพันธ์แบบมีเงื่อนไข ของ Bandura.....	38
3	กรอบแนวคิดในการทำวิจัย.....	49
4	ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง.....	67